

ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ DERGİSİ
ISSN: 1308-9196 / e-ISSN:1308-7363

Yıl : 16 Sayı : 44 Ağustos 2023

Yayın Geliş Tarihi: 24.05.2023 Yayına Kabul Tarihi: 29.08.2023

DOI Numarası: <https://doi.org/10.14520/adyusbd.1301811>

Makale Türü: Araştırma Makalesi / Research Article

Atıf/Citation: Çetin, V. (2023). The New York Times Gazetesi Haberlerinde Trablusgarp Savaşı Yansımaları. *Adiyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (44), 726-758.

THE NEW YORK TIMES GAZETESİ HABERLERİNDE TRABLUSGARP SAVAŞI YANSIMALARI

Vahide ÇETİN*

Öz

Coğrafi yakınlık, zengin yeraltı kaynakları, elverişli iklim koşulları, ucuz işgücü ve egemenliğinde bulunduğu Osmanlı Devleti'nin güç durumunu da göz önünde bulundurarak Trablusgarp'ı ele geçirme planları yapan İtalya Büyük Güçlerin gölgesinde 29 Eylül'de Osmanlı Devleti'ne savaş açmıştır. Osmanlı Devleti ile İtalya arasında yapılan savaş gerek yerel gerekse uluslararası basın tarafından yakından takip edilmiştir. Basında en fazla Osmanlı Devleti'nin diplomatik yollarla savaşı sonlandırma çabaları, Trablusgarp'a gönüllü olarak giden askerlerin bölgeye intikali, yerli halkın işgale karşı direnişi, Avrupa'da savaşın bölgesellikten çıkarak Adriyatik'e sıçraması endişesi, Balkan Devletleri'nin durumu gibi konular yer almıştır. Bu çalışmada Avrupa'nın yakından takip ettiği Osmanlı-İtalyan mücadelesinde 1911 yılının The New York Times Gazetesinde nasıl yer bulduğu incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *The New York Times, İtalya, Osmanlı Devleti, Trablusgarp Savaşı.*

* cetinvahide@gmail.com, Elazığ, Türkiye

REFLECTIONS OF THE WAR OF TRIPOLI IN THE NEW YORK TIMES NEWS

Abstract

Considering the geographical proximity, rich underground resources, favorable climatic conditions, cheap labor force and the power situation of the Ottoman Empire, Italy, which made plans to seize Tripoli, declared war on the Ottoman Empire on September 29 under the shadow of the Great Powers. The war between the Ottoman Empire and Italy was closely followed by the local and international press. In the press, the Ottoman Empire's efforts to end the war through diplomatic means, the transfer of the soldiers who went to Tripoli voluntarily to the region, resistance of the indigenous people against occupation, the concern that the war in Europe would leave the region and spread to the Adriatic, the Balkans. Topics such as the state of the states were included. In this study, it was examined how the Ottoman-Italian struggle, which was followed closely by Europe, found its place in The New York Times of 1911.

Keywords: *The New York Times, Italy, Ottoman Empire, Tripoli War.*

1. GİRİŞ

18. yy. da İngiltere’de ortaya çıkan insan ve hayvan gücünün ön planda olduğu üretim tarzının yerini makine gücüne bırakmasıyla başlayan Sanayi İnkılabı ile Avrupa seri üretime geçmiştir. Bu durum ucuz iş gücü, hammadde ve pazar arayışı sorunundan doğan sömürgeciliğin Avrupa’da kısa sürede rekabete dönüşmesine yol açmıştır. Siyasi birliğini geç tamamlayan İtalya bu rekabetten uzak kalmıştır. İtalya parsellenmiş dünyada payını almak ve uluslararası arenada saygın ve güçlü bir devlet olmak için harekete geçmiştir. 1878 yılında gerçekleştirilen Berlin Konferansı’nı bu emellere ulaşmak için bir fırsat olarak değerlendirmiştir. Bu konferansa katılan Büyük Güçler olarak belirtilen İngiltere, Fransa, Rusya ve Almanya’nın desteğini ve onayını alan İtalya sömürge alanı

olarak Kuzey Afrika'yı gözüne kestirmiştir. İtalya, bu bölgede yer alan 1551'de Osmanlı hâkimiyetine girdikten sonra Bingazi, Fizan ve Kufra adlı bölgeleri içine alan bugünkü Libya topraklarını belirten Trablusgarp'ı sömürgesi haline getirmek için harekete geçmiştir (Ateş, 2001: 161-275).

2. TRABLUSGARP SAVAŞI

2.1. Savaş Öncesi Trablusgarp İçin Yapılan Hazırlıklar

Osmanlı Devleti için sürgün yeri, İtalya için elverişli toprakların, uygun iklim koşullarının, zengin yeraltı kaynaklarının ve ucuz işgücünün ifadesi olan Trablusgarp'ın işgali öncesinde İtalya bölgede nüfuz elde etme çabasına girmiştir. İtalya diğer Avrupa ülkeleri gibi Ortadoğu'da finans sektörünü kullanarak ekonomik güç elde etme ve kendi çıkarlarına uygun antlaşmalarla diplomatik baskı kurma politikasını Trablusgarp için uygulamıştır (Gelvin, 2012: 200).

İtalya finans sektöründeki ilk atılımını 1905'te Vatikan destekli Banka Di Roma'nın kurulmasıyla Trablusgarp dâhil 12 şehirde şubeler açarak gerçekleştirmiştir. Bu banka 1908-1911 yılları arasında ucuz kredi ile yerli halkı borçlandırmış borcunu ödemeyenlerin topraklarına el koymuş ve bu arazileri İtalyan vatandaşlara satmıştır (Ağbılı, 2019). Savaş başladıktan sonra The New York Times Roma kaynaklı haberinde Banka Di Roma'nın faaliyetlerini değerlendiren Osmanlı Devleti'nin merak ettiği Vatikan'ın savaşa karşı duruşunu "Vatikan Türklerle Savaşta Tarafsız" başlığı altında vermiştir. Haberde apostolik delegenin Bab-ı Ali'yi bilgilendirdiği ve İtalyan operasyonlarında Vatikan'ın elinin olmadığını hükümete bildirdiğini iletmiştir (TNT: 29 October 1911).

Trablusgarp'taki İtalyan vatandaşları Trablus, Humus ve Bingazi'de kültürel değerlerini empoze etmek için misyonerlik faaliyetlerine hız vermiştir.

Trablusgarp'ta İtalya'nın sosyal, kültürel ve iktisadi alanlarda nüfuz çalışmaları devam ederken Kahire'deki İtalyan Konsolosluğu da Sunusilerle iletişime geçip yerli halkın direnişini engellemek için İtalyan sempatisini yerli halk arasında yaratmak istemiştir (Agbılı, 2019: 58)

Trablusgarp'ta görülen İtalya'nın güç ve nüfuz savaşına karşılık Osmanlı Devleti Fransa'yı İtalya'ya karşı kullanmak istemiş ancak Fransa İtalya'ya karşı bir ittifak kurmayı reddetmiştir. Bunun üzerine II. Abdülhamit İtalya'ya bazı imtiyazlar vermek suretiyle Irak'a yönlendirmek istemiştir. Ancak İtalya bölgede güç ve nüfuz rekabetine giren Almanya ve İngiltere'ye karşı şansının olmadığı bilinciyle bu teklifi reddetmiştir. 1908'de İttihat ve Terakki yanlısı Recep Paşa'nın görevine son verilmesiyle çıkan ayaklanmayı bitirmek amacıyla bölgeye gönderilen M. Kemal, isyanı bastırdığı gibi Trablusgarp ve Bingazi'de halkı İtalyanlara karşı bilinçlendirmiştir (Güzel, 2017: 93-99).

Savaş öncesi Trablusgarp'ta önemli bir askeri güç olan Kuloğulları teşkilatı lağvedilmiş, Yemen'de çıkan isyanları bastırmak için bölgede bulunan askerlerin büyük bir kısmı Yemen'e gönderilmiştir. Trablusgarp'a yeni birlikler gönderilmediği gibi yerli halka dağıtılan silahlar İstanbul'a yeni modelleriyle değiştirilmek için getirilmiş ancak savaşın başlamasıyla yenileri gönderilememiştir. Son olarak Büyük Güçlerin baskısıyla görevden alınan İbrahim Paşayla Trablusgarp askeri ve sivil yöneticilerden mahrum kalmış ve işgale açık hale gelmiştir (Mete, 1998: 265).

Roma Büyükelçisi Hakkı Paşa'nın sadrazamlığa atanmasıyla Osmanlı Devleti kaçınılmaz olan savaş için Trablusgarp'ın ihtiyaçlarını kısmen de olsa gidermek amacıyla Derne adlı gemiyi Trablusgarp'a göndermiştir. 25 Eylül'de Trablusgarp'a varan Derne gemisinden boşaltılan cephanenin bir bölümü Aziziye Sarayına, bir

bölümü ise Topçu Kışlasına götürülmüştür. Ayrıca Derne 500 çuval, un, 500 çuval peksimet, 12.500 mavzer tüfeği, 600 sandık mavzer cephanesi ve 200 asker elbisesi getirmiştir. Derne'nin Trablusgarp'a gelişi işgali hızlandırmıştır (Orhan, 2010: 35). The New York Times bu durumu İtalya'nın savaş sebebi olarak gördüğünü belirtmiştir (TNT, 27 September 1911).

2.2. 1911 Yılında Türk-İtalyan Mücadelesi

23 Eylül 1911'de İtalya Bab-ı Ali'ye bir nota göndermiştir. Notada İttihat ve Terakki Partisine üye olan askerlerin cahil ve muhafazakâr halkı İtalyanlara karşı kıskırttıkları bu nedenle Trablusgarp'taki İtalyan vatandaşların can ve mal güvenliğinin tehdit altında olduğunu belirtmiştir. Ayrıca Osmanlı Devleti'nin duruma kayıtsız kaldığını bölgeye silah, cephane ve erzak yüklü gemilerin gönderilmesini kınadığını bildirmiştir (Mete, 1998: 265). Osmanlı Devleti'ne verilen nota sonrası The New York Times Paris kaynaklı "*İtalyan Donanması Savaşa Hazır*" adlı haberinde İtalya'nın işgal planlarına yer vermiştir. Haberde Osmanlı Hükümeti'nin Tripoli üzerinde İtalyan hamiliğine karşı çıkması durumunda Türkiye ile çatışmaya hazır bir İtalyan deniz gücü olduğunu ifade etmiştir. İtalya'nın planının Tripoli'yi bombalarken aynı anda 20.000 askeri Adriyatik Denizi boyunca Türk sahilini bloke etmek ve Makedonya, Suriye ve Arabistan'da yaşayan sayısız İtalyan'ı korumak amacıyla bu ülkelere askeri bir sefer düzenlemek üzere hazırladığı bilgisine yer vermiştir. Haberin devamında İtalyan filosunun 5 bölüme ayrılacağını ve Abruzzi Dükü'nün 22 Muharip, 28 torpido botu, 2 kruvazör ve 6 denizaltıdan oluşacağını ifade etmiştir (TNT, 1911, September 23). İtalya'nın gönderdiği I. Filonun başında Koramiral Aubry Vittori Emanuele, Regina, Elana, Roma, Napoli zırhlıları, II. Filodan sorumlu Tuğamiral Presbitero'nun komutasında Pisa, Amalfi, San Marco zırhlıları, III. Filodan sorumlu Farvellí'nin emri altında Benedetto Brin, Regina Margherita, St. Bon, Emauele Filiberto zırhlıları bulunmaktaydı. IV. Filo Tuğamiral Thanaon Di Revei

komutasında Garibaldi, Verase, Ferrucia, Marco Polo ve V. Filoda ise Tuğamiral Abruzzia Dükü komutasında Vettor Pisani, St. Bon, Marco Polo zırhlıları ve Lombadina kruvazörü, Artigliera, Fucillere, Corazziere, Alphinove Ziffiro denizaltı muhribi ile işgal için hazırlanmıştır (Beehler, 2014: 14).

İtalya'nın verdiği 23 Eylül notasıyla sarsılan Osmanlı Devleti çok geçmeden 27 Eylül notasıyla Kuzey Afrika'daki son toprak parçasını kaybetme korkusuyla yüzleşmiştir. 24 saatle sınırlandırılan notada İtalya, Trablusgarp ve Bingazi'nin modern bir çehreye kavuşmadığı Osmanlı Devleti'nin bu bölgenin gelişmişlik düzeyini yükseltmediğini İtalya'nın bölgedeki iktisadi faaliyetlerine ket vurduğu askeri ve sivil üst düzey idarecilerin İtalyanlara karşı yapılan kötü muameleye sessiz kaldığı ve bu durumu tahrik ettiği belirtilmiştir. Bütün ikazlara rağmen bölgeye askeri nakliye gemilerinin gönderildiği ve sevkiyatın yarattığı tehlike nedeniyle İtalya'nın Trablusgarp ve Bingazi'yi askeri kuvvet kullanarak işgal edeceği belirtilmiştir. Osmanlı Devleti'nin 29 Eylül'de verdiği cevapta bölgenin gelişmişlik düzeyinden Meşrutiyet öncesi yönetimin sorumlu olduğu, asayişin sağlandığı ve Derne gemisinin ise İtalya'nın 23 Eylül notasından önce yola çıktığı ve erzak taşıdığı beyan edilmiştir. Osmanlı Devleti işgal kararından vazgeçmesi durumunda İtalya'ya istediği imtiyazların verileceğini ifade etmiştir (Güzel, 2017: 100).

The New York Times, Osmanlı Devleti ile İtalya arasında yaşanan bu gelişmeleri "*İtalya'nın Ültimatomu*" adlı haberinde vermiştir. Londra kaynaklı haberinde Konstantinapolis'teki İtalyan Büyükelçisi'nin Bab-ı Ali 'ye Türk askeri nakliyatlarının Trablus'a gönderilmesinin *çok ciddi bir eylem* olarak kabul edildiğine dair bir nota sunduğu belirtilmiştir (TNT, 1911, September 27). Haberin devamında genel saldırının İtalya tarafından 24 saat içinde gerçekleşeceği İtalya'da sadece sosyalistlerin işgale karşı çıktıkları bilgisine yer

verilmiştir. Ayrıca gazete, Bab-ı Ali'nin görüşünün İtalya'nın Trablusgarp'ta bölge veya koruma istememesi durumunda mevcut gerilimin ortadan kalkmasının zor olmayacağı ve Osmanlı Hükümeti'nin İtalya'nın yapmak zorunda olduğu makul iddiaları değerlendirmeye hazır olduğunu ve Trablus'taki Pasifik İtalyan açılımından ve kalkınma çabalarından şikâyetçi olduğunu belirtmiştir (TNT, 1911, September 27).

İtalya'nın ultiyatomu ile sarsılan Osmanlı Devletinde kısa bir süre sonra yeni İtalyan elçisi Garoni'nin Trablusgarp için 80 ila 100 milyon arası bir tazminat önereceği bilgisi konuşulmaya başlanmıştır. The New YORK Times'da bu temelsiz bilgiyi 27 Eylül tarihli "İtalyan Filosu Tripoli Dışındadır" adlı haberine taşımıştır. Haberde İtalya'nın Trablus için tazminat önerisini Türk Hükümeti'nin kabul etmeyeceğini bunun sebebini de "*Genç Türkler askeri bir partidir ve zaten Basra ve D. Rumeli kaybindan zarar gören prestijleri silahlı direniş olmaksızın Trablus'un teslim olmasında onarılamaz bir darbeye maruz kalacaktır.*" şeklinde ifadelerle açıklamıştır (1911, September 27). Londra kaynaklı haberin devamında İngiliz muhabir İtalya'nın askeri üstünlüğüne vurgu yaparken savaşta asıl sorunun, Sultan ile İttihat ve Terakki arasındaki iktidar mücadelesi olacağını belirtmiş ve bunun kanıtı olarak ta "*Politsche Correspondenz tarafından yayınlanan ve Birlik ve İlerleme Komitesi'nin azalan prestijine dikkat çeken tarihsiz bir gönderiyi*" sunmuştur. Savaşın gidişatına muhabir, iktidar mücadelesinin belirleyici rol üstleneceğini ifade etmiştir (TNT, 1911, September 27).

Bu gelişmeler yaşanırken The New York Times 28 Eylül 1911 tarihli haberinde, Tripoli de halk ve yöneticilerin panik ve korku içinde olduğu bilgisini vermiştir (TNT, 1911, September 28). İtalyan birliklerin bölgeye intikali sonrası savaş planına göre hareket etme noktasında üst düzey yöneticiler arasında fikir ayrılıkları ortaya çıkmıştı. Zira İtalya Genelkurmay başkanı Pollia işgal için 23.000

kişinin yeterli olduğunu Başbakan Giolitti'ye bildirmiş, başbakan kesin zafer için askeri gücün 40.000'e yükseltilmesi emrini vermişti. Bu sayı savaşın ilerleyen zamanlarında 80.000'i bulmuştur (Giolitti, 2012: 61). The New York Times'ın, İtalyan notasının ardından İstanbul muhabiri Osmanlı Devleti'nde yaşanan gelişmeleri *"40.000 İtalyan Trablus'a Ulaştı"* adlı haberinde şu şekilde aktarmıştır: *"Resmi kaynaklardan Pazar gününden beri İtalyan Hükümeti'nden hiçbir iletişim alınmadığını öğreniyorum. İtalyan Büyükelçisi'nin tehlikeli büyümeye ve İtalyan karşıtı duygulara dikkat çeken ve savaş malzemesini taşıyan Derne'nin o limana inişinin heyecanı İtalyan kolonisinin güvenliğini daha da tehditkâr hale getirmek için hesaplandığı inancını ifade eden bir not verdi."* (TNT,1911, September 28). Ayrıca haberin devamında Signor de Martino'nun Sadrazam Hakkı Paşa ile gayri resmi bir konuşmasında sadrazamın İtalya'nın Trablusgarp'ın hamiliğini istemesinde yatan coğrafi, ekonomik ve siyasi nedenleri haklı bulduğunu belirten ifadelere de yer vermiştir (1911, September 28). The New York Times Londra kaynaklı haberinde The Daily Telegraph's İstanbul muhabirinin, eski sadrazam Hakkı Bey'in Trablusgarp savunmasını ihmal etmesindeki sebebin Osmanlı Devleti'ne Alman Büyükelçisi'nin İtalya'nın asla Trablus'a bir alay ya da gemi göndermeyeceğine dair güvence verdiğini söylemesi olduğunu ifade etmiştir. Hakkı Bey'in kabinesinin Almanya'ya güvenmesi neticesinde Trablus'a asker veya savaş malzemesi göndermenin gerekli olmadığı kanısıyla hareket ettiğini her şey için çok geç kalındığını ifade etmiştir (TNT, 1911, February 3). Osmanlı Devleti'nde huzursuzluk ve belirsizlik yaşanırken Trablusgarp için gerekli tedbirleri almakla ve diplomatik ilişkileri kurmakla görevli Hakkı Paşa ve kabinesi kamuoyu nezdinde suçlanmış ve bu durum kabine değişikliğine sebep olmuştu. 29 Eylül 1911 tarihinde Hakkı Paşa istifa etmiş ve Sait Paşa Hükümeti yerine kurulmuştur (Arık, 2009: 42; Orhan, 2010: 43). The New York Times kabine değişikliğini, emektar devlet

adamlarından oluşan kabinede Sadrazam Sait Paşa ve Dışişleri Bakanı Kamil Paşa için düşüncesiz ya da aceleci durumlara karşı hazırlıklı ve deneyimli oldukları yorumunu getirmiştir. (TNT, 1911,September 28).

29 Eylül’de Trablusgarp önlerinde 12 gemiden oluşan 25000 kişilik bir İtalyan donanmasıyla Osmanlı ordusunun karşısına çıkmıştır (Orhan, 2010: 43). The New York Times Londra kaynaklı haberinde İtalya’nın askeri gücüne vurgu yapmıştır. İşgalin General Caneva, General Briccola, General Kont Geraldi tarafından yapılacağı gelen ilk kuvvetin 25.000 kişiden oluştuğu Palermo, Napoli, Brindial, Syracuse, Catania, Messina, Toronto, Cenova, Ancona, ve Venedik’ten gelecek askerlerle 40.000’i bulacağını gazete belirtmiştir. Küçümsenmeyecek sayıda küçük kalibreli Krupp silahlarıyla donatılmış Türk Ordusu’nun İtalya karşısında hiçbir şansının olmadığını belirtmiştir (TNT, 1911, September 30).

İtalya’nın Trablusgarp’ın işgali için yaptığı hazırlık sürecinde Arnavutluk, Balkanlar ve Boğazlar konusundaki hassasiyete sahip devletlerle girdiği diplomatik ilişkilerde statükonun korunacağına dair verdiği teminata rağmen Osmanlı Devleti’ni işgalde zor duruma sokmak için Arnavutluk ve Balkan Devletleri üzerinde silah, asker ve teçhizat yardımıyla bulunması gözden kaçmamıştır (Zeyrek ve İlhan, 2016: 93-96). 29 Eylül 1911 tarihli sayısında The New York Times stratejik bir konumda olan Arnavutluk’a İtalya’nın askeri malzeme gönderdiği bilgisini paylaşmıştır (TNT, 1911, September 29). The New York Times İtalya’nın işgalini fırsat olarak değerlendirebilecek olan Balkanların yayılmacı bir politika izleyerek bölgesel bir savaşı statükoyu bozabilecek bir uluslararası mücadeleye dönüştürmesinden korkan Avrupa Devletleri için şu bilgileri haberinde aktarmıştır:

Şu ana kadar Balkan Yarımadasını ’da herhangi bir etkinin kesin bir göstergesi olmadığı Arnavutluk’ta yeni bir isyan için hazırlık ve Türkiye ile Yunanistan arasında artan gerilimin olduğu bilgisini paylaşmıştır. Ayrıca Osmanlı Devleti’nin

meşru bir hak olarak gördüğü Teselya'yı almak ya da Yunanistan'ı engellemek için yapacağı harekâtın Avrupa' yı da içine alacak genel bir savaşa neden olacağını belirtmiştir (TNT, 1911, September 30). Savaşın ilk gününden itibaren İtalya her türlü yola başvuracağını ortaya koymuş bu da Büyük Güçleri endişelendirmiştir.

Bu gelişmeler yaşanırken İtalyanların işgali nasıl değerlendirdikleri sorusuna The New York Times *"İtalya Savaş İlan Etti"* başlıklı haberinde vermiştir. Binlerce İtalyan'ın Place Collana'dan Place Quirinal'e doğru ilerlediği Savaş Bakanlığı ve Victor Emmanuel Anıtı'na yürürken ordu ve donanma için çılgınca tezahürat yaparak milli şarkılar söyleyerek gece yarısından sonra topluluğun dağıldığı bilgisini paylaşmıştır (TNT, 1911, September 30) . The New York Times'ın Chiasso kaynaklı haberinde İtalya'da Trablus seferinin büyük bir coşku yarattığı ve tüm askerlerin hizmet için gönüllü olduğu bilgisini paylaşmıştır (TNT, September 30).

İtalyan halkında işgal meşru iken Osmanlı Devleti'nde durum farklıydı. The New York Times'a gelen bir mektup işgalin Osmanlı Devleti için ne anlama geldiğini şöyle ifade etmiştir:

"Bir Türk'ten Protesto

The New York Times'ın Editörüne

Uygar Dünya şu anda Orta Çağ yıllarında bile nadiren bir yer bulabilecek bir saldırganlık eylemine tanıklık ediyor. Uluslararası hukuk ve uluslararası adalet alanındaki son başarılarından guru duyan 21. Yy adamı; böyle bir saldırganın İtalya gibi modern ve medeni bir ülkeye aktör olarak sahip olması gerçeğine

uyum sağlamakta biraz zorlanacak...Bu nedenle bir haydutun kurbanına söylediği gibi :

Eller Yukarı. Her şeyi senden alacağım ve kendini savunmayacaksın; aksi takdirde hayatınıza mal olabilir. Hiç şüphe yok ki böyle bir tutum uluslararası alanda ahlak üzerinde çok kötü ve kalıcı bir etkiye sahip olmalıdır... Nihai ve kararlı bir şekilde savaş meydanlarında savaşıldığı yüzyıllarda değiliz. Bu nedenle İtalya'nın şu anda elverişli pozisyonu sadece deniz üstünlüğü nedeniyle mevcut çatışmanın gerçek sonucu açısından herhangi bir normal görüşlü bir adamı yanıltamaz. İtalya'nın karşı karşıya kalacağı ve şüphesiz beklentilerini aşacak ve askeri direnişten bahsetmeyeceğim. Bugünün milletleri savaşı böyle kazanılacak ya da kaybedilecek bir oyun olarak göremezler. En azından savaşa gitmek için pratik amaçları var. Şimdi İtalya örneğinde pratik başarılar savaştaki sonuçlar ile ters orantılı olacaktır. İtalya ihracat pazarı olarak Türkiye'yi sonsuza dek kaybedecek ve bu kayıp herhangi bir fetihle onarılamaz.

Sonuç olarak, İtalya'nın politikasının endüstriyel ve ilerici Kuzey tarafından dikte edildiğini ve pratik bir müdahaleden ziyade mutsuz bir macera olduğunu düşünmeye meyilliyim. Saldırganlıkları ve Müslüman Dünyasında üretecekleri heyecanın sonucu olarak çok büyük bir tarihe ve uluslararası tarihselliğe sahip olacak. İtalya'nın hareketi Doğu ve Batı arasındaki insanlık çıkarına dostça terimler getirilmesi gereken güçlü bir karşıtlık ortaya çıkacaktır.

....Türk halkı yabancılara sadece misafirperver değil, aynı zamanda entelektüel kazanımları için onlara hayranlık ve saygı duyuyorlar. En cahil Türkler bile Avrupalıları, İtalyanlar tarafından yapılan bir haksızlıktan sorumlu tutmayı düşünmezler. S.EMİN İstanbul'da yayınlanan Yeni Gazete'de New York muhabiri" (TNT, 1911,September 30). Sait Emin İtalya'nın bu savaştaki kazanımlarının kaybettiklerine değmeyeceğini ve bu haksız işgalin bir an önce bitmesi gerektiğini ifade etmiştir.

1856 yılında yapılan Paris Antlaşması ile Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü muhafaza taahhüdü Trablusgarp seferi ile yok sayılmıştır. Trablusgarp için Büyük Güçlerden yardım isteyen Osmanlı Devleti'nin durumundan yararlanan İngiltere Mısır ticaretinde hayati bir öneme sahip olan Sollum Limanı'nı, Fransa ise Libya sınırlarında olan Tarat Vadisi'ni elinden almıştır (Güzel, 2017: 104). The New York Times'ta Bab-ı Ali'nin Sollum Körfezi'ni verirken pazarlık ettiğini haber yapmıştır (TNT, 1911, October 7).

Osmanlı Devleti İtalya'nın işgal macerasına başlamadan bitirmek için Büyük Güçlerle görüşmelere başlamıştır. The New York Times bu görüşmelerle ilgili bilgiler paylaşmıştır. 28 Eylül 1911 tarihli sayısında gazete Sultan'ın Alman Büyükelçisi Baron Marshall Von Bieberstein ile görüştüğü ve Almanya'nın Osmanlı Devleti'nin yanında olacağını garantisini verdiğini aktarırken (TNT, September 28) diğer bir haberinde Almanya'nın düşmanlık alanını sınırlamak için elinden geleni yapacağını ve İtalyan vatandaşlarının haklarını koruyacağını belirtmiştir (TNT, 1911,30 September). 1 Ekim 1911 tarihli sayısında The New York Times, Büyük Güçlere Türk Hükümeti'nin savaş ilanının büyük bir sürpriz olduğunu ifade eden ve Türk imparatorluğunun *hiçbir şeyin haklı olmadığı savaşın felaket ve kötü etkilerini önlemek için hala zamanın olduğunu söyleyerek güçlere çağrıda* bulunduğunu haberde bildirmiştir (TNT, 1911, September 30). Trablusgarp abluka altındayken 28 Eylül'de Beyrut limanından ayrılan Osmanlı filosu 1 Ekim'de Çanakkale Boğazı'na İtalyan donanmasına yakalanmadan ulaşmıştır (Karakas, 2013:94). The New York Times İstanbul kaynaklı haberinde Çanakkale'ye Türk filosunun güvenli gelişini teyit etmiştir. Türk savaş gemilerindeki İngiliz subayların karaya çıktığını, Osmanlı donanmasını yeniden düzenlemekle görevli olan Amiral Williams'ın Deniz Bakanlığı'na savaş durumu nedeniyle görevlerine devam edemeyeceğini bildirdiği bilgisini paylaşmıştır.

Haberin devamında Osmanlı Devleti'nin bir genelge yayınlarak uluslararası hukuk kurallarına aykırı olan bu savaşta bir savaş devletinin gerektirdiği tüm önlemleri alma özgürlüğüne sahip olduklarını aktardığı bilgisini paylaşmıştır. Sultan'ın *"Ben tarihin harika bir okuyucusuyum, ama hiçbir zaman İtalya'nın işlediğinden daha çirkin bir hak ihlali vakasıyla karşılaşmadım... Ama ne yazık ki Tripoli, Hakkı Paşa ve Kabinesinin ilgisizliği ve dikkatsizliği nedeniyle ihmal edildi"* sözleriyle haber son bulmuştur (TNT, 1911, October 2).

1 Ekim'de Trablusgarp'ın teslimini isteyen İtalya'ya karşı Seyyad-ı Derya ve Derne vapurları kendilerini batırarak İtalya'ya karşı ilk direniş örneğini göstermiş ve 80 top mermisi ile bombardıman başlamıştır. Şehrin teslimini isteyen amirale karşı vali vekili Besim Bey ve Fırka Kumandanı Vekili Neşet Beyle Trablusgarp'ı Malta'ya bağlayan kabloların İtalyanlar tarafından kesilmiş olması nedeniyle Bab-ı Ali ile irtibata geçemedikleri bu nedenle de şehrin teslimi konusunda yetkisiz olduklarını belirtmişlerdir. Oyalama 30 Eylül-3 Ekim arası zaman kazanmak için başarıyla gerçekleşmişse de Amiral Faravelli'nin ultiyatomu ile son bulmuştur (Kurtcephe, 1990: 362-365).

The New York Times 1911 yılının 2 Ekim'inde abluka altındaki Trablusgarp'tan, Malta ve Trablus arasındaki kablonun kopması ya da İtalyan filosu tarafından kesilmiş olması nedeniyle haber alınmadığı bilgisini dünya kamuoyuyla paylaşmıştır (TNT, 1911, October 2). Gazetenin diğeri bir haberinde İtalyan donanması tarafından sabah saatlerinde kalelere ateş açıldığı ve Türk birliklerinin şehrin iç bölgelerine doğru direnişe hazırlanma gayesiyle çekildiklerini Trablus'u tahliye ettikleri bilgisini vermiştir (TNT, 1911, October 2).

The New York Times bu gelişmeyi İstanbul kaynaklı haberinde İtalyan filosu komutanının şehrin saldırı hazırlıkları tamamlandıktan sonra bir bildiri yolladığını ve teslim olmasını talep ettiğini, Valinin Bab-ı Ali 'ye danışmadan bir cevap veremeyeceğini aktarmıştır. Ayrıca haberde İtalyan komutanının

bekleyemeyeceğini Vali'nin de cevap olarak saldırabilirsiniz dediği ve ünlü bir Mısırlının valiye direniş için 30.000 Mısırlıyı örgütlemeyi teklif ettiği bilgisini paylaşmıştır (TNT,1911, October 4). The New York Times Tripoli kaynaklı haberinde İtalyanların Trablusgarp için yeni bir hükümet kurduğunu ve Amiral Borea d'Olma vali olarak atandığı bilgisine yer vermiştir. Yzb. Cagni'nin İtalyan filosu tarafından karaya çıkarılan güçlerin komutanı olduğunu, Sultanie Kalesi'nin işgali sonrası Trablus'a bitişik Arap kabile şeflerinin İtalyan amiral gemisine çıkıp boyun eğdikleri ve bombardımanına son vermeleri için yalvardıkları bilgisini paylaşmışlardır (TNT, 1911, October 7). 1911 yılının 4 Ekim'inde Amiral Cagni'nin son darbesi ile Sultaniye Hisarı'na İtalyan bayrağı çekilmiş ve Amiral Borea-Ricci valiliğe, eski belediye başkanı Hassune Paşa vali yardımcılığına atanmıştır. Şehrin kontrolü için yerel polis gücü oluşturulurken, deniz feneri ve yeni bir kışla inşasına başlayan İtalya denizdeki hâkimiyetini pekiştirmek için Amiral Cagni sıkı kontroller gerçekleştirmiş askerinin ihtiyacı olan maddelere el koyma ya da satın alma yoluyla askeri lojistiğin devamlılığını sağlamaya çalışmıştır (Beehler, 2014: 29). The New York Times'ın İsviçre kaynaklı haberinde Trablusgarp'ta görev yapan Cagni'nin çıkarma kuvvetini komuta ettiği ve Messina Boğazı'ndan geçen İngiliz gemisini taciz ederek Kaptanına ya kerestesini satmasını ya da batırılacağını söylediğini belirtmiştir. Ancak Cagni'nin tehditkâr tavrına karşı İngiltere'nin kudreti nedeniyle İtalyan amiralin geri çekilmek zorunda kaldığı bilgisine gazete yer vermiştir (TNT, 1911, October 7).

The New York Times'a Dünya Barış Vakfı Genel Sekreteri Edwin D. Mead “ *yakın tarihin en acımasız olayı*” olarak gördüğü işgale karşı Büyük Güçlerin sessizliği nedeniyle Lahey Sözleşmesi'nin taraftarının aşşılanması şeklinde yorumlamıştır. Ayrıca uluslararası alanda *bu son ve en kötü zorbalık ve*

açgözlülük gösterisine karşı ciddi protestoların yapılması ve Lahey Sözleşmesinin hayati gerçekler olduğunu göstermek için imzacı hükümetlere başvurulması gerektiğini dile getirmiştir (TNT, 1911, October 5) .

Barışçıl çözüm önerilerine kapıyı kapatan İtalya ile mücadele için Mahmut Şevket Paşa mücadele de İtalyanlara karşılık verilmesini ve zaman kazanmak için iç bölgelere çekilmesini hükümetin kurulmasını, halkın direnişe hazırlanmasını ve Tunus üzerinden İstanbul ile irtibata geçilmesini Osmanlı ordusundan istemiştir (Güzel, 2017: 100). Akdeniz ve Ege Denizi'nin İtalyan donanmasının kontrolünde olması ve Osmanlı donanmasının Çanakkale Boğazı'nı koruması nedeniyle Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki son toprak parçası olan Trablusgarp'a asker ve malzeme göndermesini neredeyse imkânsız kılmıştır. Bu durum genç subayların gönüllü bir şekilde Mahmut Şevket Paşa'nın desteğiyle Trablusgarp'taki yerli halkı örgütlemek için harekete geçmesine yol açmıştır. Trablusgarp'tan deniz yoluyla bu bölgeye gönüllü subaylar ulaşmıştır. Enver Paşa Berlin Ateşe Militerliği'nden ayrılıp Trablusgarp için önce Selanik'e gelmiştir. Selanik İttihat ve Terakki Merkez Komitesinde Enver Paşa savaşta yürütülecek strateji için çete muharebeleriyle düşmanın iç bölgelere çekilmesi ve gece baskınlarıyla direnişin güçlenmesi önerilerini getirmiş ve teklifleri kabul edilmiştir (Kurtcephe, 1990: 361-372). The New York Times'ta yer alan İstanbul kaynaklı haberde *Abdülhamid'i deviren adamın* Trablus'taki ordunun başında olduğunu buraya nasıl geldiğinin kamuoyunda merak konusu olduğunu belirtmiştir. Gazete Enver Paşa'nın Trablusgarp'a ulaşmak için Mısır'ı deniz yoluyla geçtiği ya da Anadolu demiryolunu kullandığı Mekke'ye giden demiryolunu kullanarak da Mısır sahili boyunca ilerlediği bir rotayı tercih etmesi gerektiğini vurgulamıştır. Ayrıca haberde gönüllü subayların Trablusgarp'a gizlice kılık değiştirerek gitmesini II. Abdülhamit'e karşı verilen mücadele sonucunda edindikleri tecrübeye bağlamıştır (TNT, 1911, November 26). Berlin'den ayrılmadan evvel The New York Times Londra kaynaklı haberde Enver

Paşa'nın röportajına yer vermiştir. Enver Bey verdiği röportajda İtalya'yı küçümseyen sözler sarf etmiş ve Osmanlı ordusuna karşı koyacak güçlü bir İtalyan ordusu olmadığını belirtmiştir (TNT, 1911, October 2). Ali Fethi (Okyar), Binbaşı Enver Bey, Ekrem Bey, Fuat (Bulca), Halil Bey, Kolağası Mustafa Kemal Bey, Nuri (Conker), Alb. Neşet Bey, Nuri (Killigil) ve Yakup Cemil'in yer aldığı gönüllü subaylar Trablusgarp savunmasını üç koldan gerçekleştirmiştir. Trablus Komutanlığı: Kurmay Albay Neşet Bey, Bingazi Komutanlığı: Kurmay Binbaşı Enver Bey, Derne Komutanlığı: Kurmay Binbaşı Mustafa Kemal tarafından komuta edilmiştir (Tekin, 2016: 182) .

İşgal karşısında sessizliğe bürüneceğinin teminatını veren Rusya ilk günlerden itibaren işgale karşı rahatsızlığını ifade etmiş ve savaşın bir an önce sonlanması için barış görüşmelerinde bulunmuştur. Ancak Rus Dışişleri Sazanov'un bu görüşmelerinde İngiltere'nin tarafsızlığını koruyacağını, Fransa'nın barış için erken olduğunu bildirmesi ile barış teklifi İtalya için galibiyet Osmanlı için mağlubiyet anlamına gelmiştir (Givolitti, 2014: 89-90). The New York Times Berlin kaynaklı haberinde *"İtalya ve Türkiye arasındaki barış görüşmelerinin sonuçları üzerine Almanya'da hareketli tahminlere neden oldu. ... Ancak kamuoyu Balkan durumu üzerindeki etkisi konusunda şaşkına döndü. İyimserler Trablus'taki düşmanlıkların sona ermesinin Balkan Devletlerini tüm askeri ve deniz kaynaklarını kendilerine karşı kullanabilecekken Türkiye ile bozuşmaya korkutacağına ve bu nedenle barışın korunmasına güveneceğine inanıyorlar. Kötümserler Türkiye'nin enerjilerini Balkan Devletlerine yoğunlaştırma yeteneğinin çatışma tehlikesini en aza indirmek yerine arttırdığını düşünüyor. Onlar Türkiye'nin Bulgaristan, Sırbistan, Karadağ ve Yunanistan ile olan farklılıklarının er ya da geç mücadele edilmesi gerektiğini ve şimdi dünya provakasyonun kendileri tarafından verildiği konusunda hemfikir olduğunda*

Türklerin bunu psikolojik an olarak görüp savaşa gidebileceğini düşünüyorlar” ifadelerine yer vermiştir (TNT, 1911, October 5). Savaşın yerelleşmesinden yana olan Batı'nın Balkan Devletleri'ne uzanması korkusuyla işgalin ilk haftasından itibaren yüzleşmesine rağmen beklenen Balkan tehlikesine karşı Osmanlı ordusunun Trablusgarp'a yönelmesi bu durumun Büyük Güçlerin emelleri için elverişli bir ortam hazırlayıp hazırlamadığı konusu tartışma yaratmıştır.

İşgalin onuncu gününde Osmanlı Devleti'nin donanmasının mevcut durumu kamuoyu tarafından merak konusu olmuş ve gazete bu merakı 7 Ekim tarihli sayısında gidermiştir. The New York Times'ın Londra kaynaklı haberinde Boğazi savunmakla görevli Türk filosunun gerçekten Haliç'te olup olmadığına ilişkin yurtdışı sorularına İngiliz muhabirin şu sözleriyle yanıt vermiştir. *“Az önce orayı ziyaret ettim ve 5 kruvazör ve 7 adet torpido botu demirledi”* (TNT, 1911, October 7).

The New York Times'ın Roma kaynaklı haberinde Türkiye'nin uluslararası savaş kurallarına uymamakla suçlandığı İtalya'nın savaş ilanından habersiz Türk gemilerini kısa süreli el koymak suretiyle serbest bıraktığını belirtmiştir. Osmanlı Devleti'nin, kıyı boyunca ele geçirilen ve Türk denizcileriyle birlikte kalan İtalyan vapurları Ernesto, Ilardi ve Melafi' ye el koyarak Osmanlı bayrağı çekilerek bunları kendi amaçları için kullandıklarını ifade etmiştir. Aynı şeyi Ege Deniz'inde ele geçirilen daha küçük İtalyan tekneleri içinde yapmak üzere olduğunu bu etkinliğin Kırım Savaşı'nın bitiminde imzalanan sözleşmeyi ihlali anlamına geldiği ve protesto edileceği bilgisini aktarmıştır. Ayrıca gazete işgal altındaki ülkenin en zengin bölgesi olan Cyrenaica'nın işgalini her şeyden önce güvence altına almak için 6 Ekim'de İtalyanların Derne'yi ve Bombay Körfezi kıyılarını işgal ettiklerini bilgisini paylaşmıştır (TNT, 1911, October 7).

The New York Times'ın İstanbul kaynaklı haberinde Bugün Ayasofya Caminde yapılan toplantıda, İtalya'nın Türkiye'ye savaş ilan etmesine protesto telgrafı

hazırlandığını ve bunun tüm dünya parlamentolarına, barış ve hakemlik derneklerine, üniversitelere, Sosyalist örgütlere ve Lahey Barış Mahkemesine gönderildiğini bildirmiştir. Telgrafta Trablus'un işgalinin haksız olduğunu ve İtalya'nın büyük güçler arasında yer almaya layık olmadığını ve Batı uygarlığının İtalya'nın eşkıyalığının Doğu zihni üzerindeki etkisini dikkate alıp almadığını sorgulayan ifadelerin yer aldığı bilgisi verilmiştir. Toplantı Kral George'a şu mesajı gönderdi: *"İngiltere gibi 80.000.000 ile 90.000.000 arasında Müslüman hüküm süren bir güç, Osmanlı milletine savaş ilanını ve Trablus ablukasını nasıl olur da hoşgörülle karşılayabilir? Böyle bir politika İngiltere'nin bugün ve gelecek çıkarları ile uyumlu mu? (TNT, 1911, October 7)* Bu savaşta İngiltere'nin İtalya'nın yanında yer alması Osmanlı Devleti için bir dezavantaj olmuştur. Bu savaşı diplomatik yollara sonlandırmak amacıyla hilafet gücünü kullanarak İngiltere'yi yanına çekmek istemiştir.

The New York Times İstanbul kaynaklı haberinde bu Bakanlar Kurulu'nun tüm İtalyan sakinlerinin sınır dışı edilmesine ve Türk hükümeti tüm basın telgraflarında özellikle de askeri meselelerle ilgili olanlarda sansür uygulamaya karar aldığına kod (şifre) mesajları yasaklandığına dair bilgiler vermiştir. Ayrıca haberin devamında Trablus'taki Türk komutanının İtalyan bombardımanı sırasında çok sayıda evin tahrip olduğu ve birkaç kadın ve çocuk da dâhil olmak üzere birçok sakini öldürdüğünü bildirdiğini iletmiştir (TNT, 1911, October 8).

The New York Times'ın İsviçre kaynaklı haberinde İtalyanların sınır dışı edilme tehdidi karşı karşıya olduğu ve bir katliamın gerçekleşmesi durumunda Arnavutluk'a yönelik bir saldırının kaçınılmaz olduğu, bu olayın gerçekleşmesinin güçlerin müdahalesi anlamına geleceği bilgini paylaşmıştır (TNT, 1911, October 9).

9 Ekim 1911 tarihli Roma kaynaklı haberinde İtalyan makamlarca Trablusgarp'taki köleliğe son veren bir bildiri yayınladığı, ayrıca Türk askeri birliklerinin teslim olmak için çeşitli zamanlarda geldiğini belirten ifadelere yer vermiştir. *“Vapur Derna'dan Mouser tüfeklerle garnizon tarafından silahlandırılan Araplar yavaş yavaş Trablus'a geri dönüyor ve teslimiyetlerini sunuyor. Onların tek koşulu, İtalyan komutanın tüfeklerini birkaç frank için satın alması yerliler arasında bir açlık durumunun hüküm sürdüğünü de gösteriyor. Bu sadece en azından Trablus yakınlarındaki Arapların Türkiye için savaşmaya hazır olmadığını aynı zamanda yerliler arasında bir açlık durumunun hüküm sürdüğünü de gösteriyor. Bunlardan 20.000'den fazla kişinin açlıkla kasabaya dönmeye zorlanacağı bildiriliyor. Garnizondan oluşan Türk askerlerinin malzemelerinin asgari seviyeye yakın oldukları düşünülmektedir. Bununla birlikte Sunisi kabilelerini uyandırmak ve işgalcilere karşı kutsal bir savaş ilan etmek için iç mekâna ilerlemeleri mümkündür. Türk hükümetinin Osmanlı İmparatorluğu'ndaki İtalyanlar ile ilgili tutumunu bazı endişelerle ele almaktadır ve eğer yürürlüğe konulursa sınır dışı edilme sırası ve kapitülasyonların kaldırılması ciddi zorluklara neden olabilir. Şu anda Türkiye'de İtalyanları koruması altında olan Almanya'nın böyle bir eyleme itiraz etmesi bekleniyor. Özellikle İtalyan Konsolosunun kendi evinde bir tabanca ile tehdit edildiği söylenen Selanik'te, İtalyan karşıtı isyanlar hakkında çeşitli raporlar alınıyor. Abruzzi Dükü Yardımcısı Amiral, Kral ve Deniz Bakanı ile görüşükten sonra bugün Toronto'yu zırhlı kruvazör Vettor Pisani'de bıraktı. Trablus'un bombardımanına katılan zırhlı kravazörler Giuseppe Garibaldi, Francesco Ferruci ve Varese , dün Agosta'ya vardıklarında Gd. Sicilya halkın tarafından coşkuyla karşılandı. Kömür ikmalinden sonra bu sabah kapalı talimatlarla ayrıldı”* bilgilerini kamuoyuyla paylaşmıştır (TNT, 1911, October 9). The New York Times *“İtalyanlar Tobruk'u Ele Geçirdi”*, adlı haberinde şu bilgileri paylaşmıştır. Bugün burada alınan resmi gönderiler şunları söylüyor: *Bu sabah erken saatlerde ilk*

İtalyan filosunun gemileri Türk savaş gemisi bulamadıkları Bombah' ta ve Tobruk'ta demir attı. Garnizonu teslim olmaya çağırdılar, ama Türkler düz bir ret ile cevap vermiş ve Türk bayrağını açmışlardır. Vittorio Emmanuele zırhlısı ateş açtı. İlk atışlar bayrağı uzaklaştırdı ve kalede büyük bir ihlal yaptı. Filo komutanı arkadaki Amiral Aubery kısa bir mücadeleden sonra küçük Türk gücünün direnişinin üstesinden geldi. İtalyanlar kaleyi işgal ettiler. Daha fazla savaştan önce kaleyi terk etmeyi reddeden birkaç Türk askeri esir düştü (TNT, 1911, October 9)

The New York Times Malta kaynaklı haberinde İtalyan muhrip Borea'ya bugün buraya Trablus'tan savaş esirleriyle bir vapur eşlik ettiği ve İngiliz yetkililer İtalyan savaş gemisi için bir hüküm verilmesini reddetmeye karar verdiğine yer vermiştir. Mahkûmlar arasında Trablus'ta teslim olan Türk muharip (dostroyer) memurları ve mürettebatı da bulunduğunu paylaşmıştır (TNT, 1911, October 11). The New York Times Tripoli kaynaklı haberinde General Caneva'nın Trablus'ta hızlı hareket ettiği savaş gemilerine eşlik eden birliklerin ikinci bölümünde yer alan 19 dan fazla kişinin bu sabah geldiği belirtmiştir. Bu bölümde sayısı 22.000 ile 15.000 arasında değişen güçlü İtalyan askerlerinin Trablusgarp kıyısında görünmesi ile şehrin başlıca binalarının İtalyan bayraklarıyla donatıldığı bilgisini paylaşmıştır. Ayrıca vali Borea' d'olma, Komutan Cagni, Belediye Başkanı Hassoun Karamanli ve birkaç Arap şefi iskeleye gitti ve kıyıya çıkan subay ve eşlerini memnuniyele karşıladıkları ve birliklerin Bingazi, Derna, Tobruk ve Bombay' da karaya çıktığı bilgisine yer vermiştir. Ayrıca Marsasusa, Tokra Medina, Lebda, Hissa, Meserata ve diğer birkaç noktada daha garnizon kurulacağını dün Tobruk'ta bir Arap şef İtalyan Pisa kruvazörünün yanına gittiğini ve teslim olduğunu, sağıkta yapılan düzenlemelere rağmen koleranın ortaya çıktığı ve 4 ölümün gerçekleştiği

bilgisini paylaşmıştır. Gazete ayrıca *“Genaral Caneva sakinlere bir bildiri sundu ve İtalya tarafından köleleştirilmemelerini sağladı. Aksine yıllarca altında çalıştıkları boyunduruktan kurtarıldılar. İtalya Kralı’nın himayesinde kendi şefleri tarafından yönetilecekler. Dini ve medeni kanunlara saygı gösterilecek ve vergiler azaltılacak ya da kaldırılacaktır. Bildiri İtalya’nın koruması altında bir İslam ülkesi olarak kalmasını istediğini ilan ederek sona erdi”* paylaşımını yapmıştır.” (TNT, 1911, October 13).

The New York Times, *“İtalya’dan Türkiye’ye Ültimat”* adlı başlıklı haberinde İtalya’nın Türkiye’ye barışa veya devam eden savaşa karar vermek için üç gün lütfettiğini, Türk Hükümeti protokolü imzalamazsa Osmanlı İmparatorluğu’na ağır bir darbe vurmak için İtalyan filusunun hazırlandığı bilgisini vermiştir. Ayrıca antlaşmanın onaylanmaması durumunda İtalya’nın Yunan Helenistik ordusuyla işbirliği yapmak veya Küçük Asya kıyılarında kuvvetli bir güç oluşturarak Balkan koalisyonuna dolaylı olarak destekleyeceği bilgisini paylaşmıştır (TNT, 1911, October 13).

The New York Times, *“Türk Birlikleri Teslim Oldu”* adlı haberinde Arapların tahkimat yapılarına yardımcı olduğu İtalyan subayların ellerini öperek onları Allah’ın inayetine çağırdıklarını belirtmiştir. Ayrıca dün gece keşif birliğine yakalanan 50 Türk askerinin teslim olduğunu Türk komutanın İtalyanlara 2.000 Türk’ün Beni Adam vahası yakınlarında kamp kurduğunu söylediğini saldırırlarsa umutsuzca savaşacaklarını ancak İstanbul’a gitmelerine izin vereceklerinden emin olduklarında teslim olmaya hazır olduklarını gazete ifade etmiştir (TNT, 1911, October 14).

The New York Times’ in Tripoli kaynaklı haberinde *“Bu sabah şafaktan önce 200 Türk piyadesi Boumellane’nin batısındaki İtalyanların mevzilemiş ileri karakollarına saldırdı. Topçu tarafından desteklenen canlı bir tüfek ateşi vardı. Bir saat sonra sahra toplarıyla desteklenen İtalya piyadeleri donanmadan*

karaya çıktı. Türkleri geri çekilmeye zorladı. Bir ölü, mühimmat ve bazı malzemelerle hızlı ateş eden bir silah bıraktı. Dört İtalyan askeri yaralandı. Türk silahlarından birkaç mermi vahaya düştü ama büyük hasar vermedi Türk-İtalyan zayıyatı hakkında bilgi vermiştir (TNT, 1911, October 15).

The New York Times 15 Ekim 1911 tarihinde yaptığı haberde Türk Parlementosu'nun açıldığı ve geleneklere göre Sultan'ın konuşmasını Said Paşa'nın Türk prensleri, yabancı diplomatlar ve yabancı bankaların yöneticileri huzurunda gerçekleştirdiğini belirtmiştir. Sultanın konuşmasında Türk Hükümeti ülkeyi endüstriyel olarak geliştirmek ve geçmiş rejimin hatalarını onarmakla meşgulken İtalya'nın ultiatomunu sunduğu serzenişinde bulunduğunu ifade etmiştir. Ayrıca *"En büyük arzum" dedi Sultan Tüm Osmanlıların birlikte en büyük gelişme ve kardeşliğe doğru çalıştığını görmek. Kendi haklarımızı korurken başkalarının haklarına zarar vermekten kaçınma politikasını sürdüreceğim*" ifadelerine yer vermiştir. Gazete devamında Meclis'in bağımsız muhalefeti temsil eden Mahir Said için 55'e 80 oyla Ahmet Rıza Beyi yeniden başkan seçtiğini ve Ahmed Rıza'nın Jön Türk Komitesi'nin önümüzdeki seçimlerden uzakta kalmasını istediğini belirtmiştir. Bazı Jön Türklerin Meclis'i kontrol edip Bakanlar Kurulu'nun konumunu güçlendireceğini bunun, İtalya taleplerine karşı direnişin sürmesine yol açacağını bildirmiştir (TNT, 1911, October 15).

The New York Times savaşın ilk günlerinden itibaren Osmanlı ordusunun verdiği ağır kayıplar hakkında da bilgi vermiştir. Tripoli kaynaklı haberinde *"Bu sabah safaktan önce, 200 Türk piyade Boumellane'nin batısındaki İtalyanların önceden yerleşmiş mevzilerine saldırdı. Topçuların desteklediği canlı bir tüfek ateşi vardı. Bir saat süren filodan inen tarla silahlarıyla desteklenen İtalyan piyade savaşından sonra Türkleri bir ölüyle geri çekilme ile mühimmat ile hızlı ateş eden bir silah ve bazı malzemeleri bırakmaya zorladı. 4 İtalyan askeri yaralandı. Türk*

silahlarından birkaç mermi vahada büyük bir hasar olmadı” (TNT, 1911, October 15). Savaşın kısa sürede bitmesi için Büyük Güçler Osmanlı Devleti’ne tazminat önerisinde bulunmasını İtalya’ya telkin etmiştir. Bu durumu gazete de haber yapmıştır. The New York Times *“Güçler Türkiye’ye Geri Çekilmesini Tavsiye Ettiler”*, adlı başlıklı haberinde İtalya’nın Trablus’a karşılık tazminat ödemeye istekli olduğu bilgisini vermiştir (TNT, 1911, October 22). The New York Times, Roma kaynaklı haberinde *“...öldürülen ve yaralananların listesi geldikçe insanlarda giderek daha fazla ülkenin savaşa girdiğini ve benimsediğini savaşın uzaması durumunda savaşın açıkça Kızıldeniz ve Çanakkale Boğazı’ndaki düşmanın gerçek ülkesine taşınması durumunda kimsenin şaşırmasına gerek yoktur. İtalya gizli ve hızlı olabileceğini gösterdi ve eğer çıkarları isterse yine öyle olacak ve büyük güçler isteseler de istemeseler de bir taraf tutmak zorunda kalacaklar. Türkiye’yi önce barış yapmaya zorlamak daha iyi olmaz mıydı?”* şeklinde ifadelerle aslında İtalya’nın Büyük Güçlere verdiği savaşın sınırlarını koruyacağı ve yerelleştireceği sözden döneceğinin an meselesi olduğu Çanakkale Boğazı’na yapılacak olan bombardımanın ve Adriyatik’e sürüklenecek olan savaşın farklı mücadeleleri tetikleyeceğini ifade etmiştir (TNT, 1911, November 5).

27 Kasım 1911 tarihli The New York Times Dr. Pecorini ile yapılan röportajda Pecorini’nin Trablusgarp savaşında Türklerin sadece güçler tarafından razı edilebileceğini ifade ettiğini belirtmiştir. Ayrıca Dr. Pecorini, mevcut çatışmada İtalya’nın sadece İngiltere ve Fransa’nın Mısır ve Tunus’ta yaptığı gibi Trablus’a Hristiyan ideallerini ve Hristiyan uygarlığını dayatmaya çalışmadığını söylemiştir. Trablus’a ilk çıkan İtalyan birliklerinin komutanının İtalyan askerlerine özel mülkiyete ve Arap dinine saygı göstermelerini Arap tüccarlarıyla kavga etmemelerini ve hatta Türk kadınlarına bakmamalarını emrettiği bir bildiri okuduğunu söyleyen Dr Pecorini’yi dinleyip destekleyenler arasında Ermeni

Birliği'nin de yer aldığını haberin devamında verilmiştir (TNT, 1911, February 27)

The New York Times "*Trablus Vahşetini Reddediyor*", adlı haberinde İtalya'nın Trablusgarp ve Bingazi'yi bombardıman ederken sivil ve asker ayrımı yapmadan bir katliam gerçekleştirdiğini, vatani ve milleti için savaşan insanları komik gerekçelerle suçlayarak idam ve hapis cezasına mahkûm ettiğini belirtmiştir. Bu durum Büyük Devletlere şikâyet edilmesine rağmen katliama İtalya'nın devam ettiği ve bu duruma karşı Batı'nın kayıtsızlığını haberin devamında vermiştir (TNT, 1911, November 13). The New York Times'ın diğer bir haberinde ise teslim olan 500 kişilik bir kuvvete İtalyan subayının Türklerden aldığı Hotchiss marka silahla ateş açtığı ve sonrasında büyük bir infazın gerçekleştiği ve mahkûmların sıkıyönetim nedeniyle infaz edildiği bilgisini paylaşmıştır (TNT, 1911, October 28)

The New York Times "*Trablus Zulmünü İnkâr*" adlı başlıklı yazısında İtalyanların basında yer alan raporlara karşı protesto toplantısı düzenlediği 26 Şubatta öğleden sonra Trablus'taki İtalyan askerlerinin hakaret iddialarını protesto etmek için 5.000'den fazla İtalyanın Sulzer'in Harlem River Casinosunda bir araya geldiği bilgisini paylaşmıştır. Toplantı yerel İtalyan bankacılar, editörler ve tüccarların himayesinde gerçekleştiği bilgisini vermiştir. Başkan Baron Bernardo Quaranto di San Severino'nun otuzdan fazla sivil ve vatansever toplum temsil edildiği en güçlü temsilin 1000 üye ile İtalyan Masonlar Birliği'nden geldiğini toplantının açılışında Baron Severino toplantıyı İtalyan askerlerini Trablus'taki zulümle suçlayan ifadelere karşı protesto kararlarının alkışlarla alındığı bilgilerine yer vermiştir. Baron şunları söylemiştir:

“Amerika’daki tüm iyi İtalyanlar basının belirli bölümlerinde korkakça saldırılara karşı protesto etme fırsatından memnun olmalılar ki görünüşte yanlış ifadeleri hikâyeler şeklinde ifade etmekten tuhaf bir zevk aldılar ve güvenilir okuyucuya gerçek olarak sunuldu. Böylece genel olarak İtalya’ya ve onun cesur askerlerinin kutsal onurunu hor gördü” (TNT, 1911, February, 27).

İtalya ile mücadelede Osmanlı ekonomisinin daha da bozulması mevcut durumu ve ağır kayıplarla geri çekilmelerin gerçekleşmesi direnişin sonlanması için İtalya’nın tazminat önerisini sık sık gündeme getirmesine yol açmıştır. The New York Times, Roma kaynaklı haberinde İtalya hala tazminat ödemeye istekli, ancak Trablus’un bırakılmasında ısrarlı olduğunu, Almanya’nın baskı yaptığını Bab-ı Ali’nin İngiltere ile Sollum’u Mısır’a vermek için pazarlık yaptığı ve sonra da bölgeyi işgal ettiği haberini vermiştir. Ayrıca haberin devamında *İtalya ve Türkiye’yi ikna etmek amacıyla güçler arasındaki müzakereler şimdi o kadar hızlı ilerliyor ki, düşmanlıkların nispeten kısa sürede sona ereceği ümidi besleniyor. Konstantinapolis ‘te özellikle Almanya’dan gelen baskı o kadar şiddetli oldu ki, Babıali Sultan’ın Trablus üzerindeki egemenliğinin korunması ve İtalya’nın, Türk Hükümeti’nin Trablus ve Cyrenaica’da sahip olduğu bina ve diğer mülklerin değerine tekabül eden bir tutarı Türkiye’ye ödemesine karşılık bir anlaşma zemini oluşturabileceği* bilgisini paylaşmıştır (TNT, 1911, December 21).

The New York Times 31 Aralık 1911 tarihli yazısında Hamidiye rejimi altında 3 kez Trablus valisi olan İsmail Kemal Bey ile röportaj yapmıştır. Röportajında Genç Türklerin göreve gelmesinden bu yana Türkleştirme politikasının bitmek bilmez bir eleştirmeni olarak İtalya’nın niteliksiz davranışlarına karşı bütün kalbiyle protesto ettiğini belirtmiştir. Türk Hükümeti, Genç Türklerin çılgın eylemleri olmasaydı kendi halkının güvenini ve büyük güçlerin saygısını ve sempatisini kaybetmiş olmasaydı, İtalya’nın hiçbir zaman bu girişimde bulunmayı hayal etmeyeceğinden kesinlikle emin olduğunu ifade etmiştir.

Kamil Paşa'nın düşmesinden bu yana kalmayı başarmış yekdiğer hükümetlerin bilinmeyen bir grubun programını uygulamaktan başka bir amacı olmadığını İsmail Bey belirtmiştir. *“Gizli güçleri sayesinde neredeyse imparatorluğun mutlak varlığıyla büyülenmiş gibi oynamışlardır. Abdülhamit despotizmini yok ettikten Jön Türkler yönetiminde aynı yöntem bütün uluslara uygulamışlardır. Para pervasızca boşa harcanmıştır. Şahsen ben 1908'de olduğu gibi tuhaf bir tazminatın kabulüne karşıyım. Osmanlı İmparatorluğu kendi başına ayakta duramaz, ittifakların desteğine ihtiyaç duyuyor ve meselenin bu hatlar boyunca çözülmesi gerektiğini düşünüyor. Ve şimdiki sıkıntı içinde aynı şey söylenebilir. Trablus imparatorluğun geri kalanlarıyla tam olarak aynı değildir. Geleneksel olarak 2 ayrı beylikten oluşuyor ve bir süredir İngiltere ile kendi anlaşması vardı. Bildiğiniz gibi imparatorluktaki tam birleşmesi nispeten yakın bir tarih meselesidir. En yüksek teklifi verene imparatorluk satarak iç ve dış politikadaki şovenizm politikası ile saygı kazanılmaz. London Morning Post”*. Osmanlı Devleti'ndeki İttihat ve Terakki'nin iktidar mücadelesinde ülkeye verdiği zararlardan bahseden Arnavut asıllı Kemal Bey haberin devamında Arnavutluk 'unda her şeye rağmen Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğüne saygı gösteren bir tutumda olduğunu belirtmiştir (TNT, 1911, December 31).

The New York Times Londra kaynaklı haberinde İtalyanların Trablus'ta işgal ettikleri sahil şeridinin ötesine geçemediğini, Türklerin ve Arapların faaliyetlerinin özellikle Sirenayka'da arttığı ve Noel gününde bile İtalyan siperlerine hücum etmeye çalıştıkları bilgisini paylaşmıştır. Ayrıca karada ve denizde şiddetli fırtınaların İtalyanlara büyük masraf ve zorluklara yol açtığını ifade etmiştir (TNT, 1911, December 27). The New York Times'ın Mısır kaynaklı haberinde İtalyan kruvazörü Puglia bugün Türkiye'nin Yemen eyaletindeki Hodeida (Hudeyda) limanında Türk askerleri için gemide 150.000\$ lık altın sikke

bulunan hidiv posta vapuruna el koyduklarını ve İtalyan kruvazörlerinden oluşan bir filonun, Kızıldeniz'in Arap kıyısındaki Türk limanlarına yanaşan gemileri dikkatle gözetlediğini bildirmiştir. (TNT, 1911, December 23).

Savaşın ilerlediği aylarda Türk direnişinden gelen başarı gazete yer almıştır. The New York Times'ın 14 Haziran 1911 tarihli haberinde Khams'ta Türklerin büyük bir zafer kazandığı Türk tarafının kaybının 50 ölü 150 yaralı olduğunu ancak İtalyanların 421 Türk ve Arap cesedi bulunduğunu İtalyanların ise 31 ölü ve 50 yaralısının olduğu bilgisini vermiştir (TNT, 1911, June 14). The New York Times Londra kaynaklı haberinde Marshall Von Der Goltz'un savaşın Türkleri ve Arapları uzlaştırdığını ve İtalyanlara karşı mücadelede kolayca kırılmayacak bir birlik yarattığı için hesaplanamaz bir avantaj kazandıklarını belirtmiştir (TNT, 1911, April 29).

3. TARTIŞMA ve SONUÇ

İtalya, 19. Yüzyılda siyasi birliğini tamamlaması ile sömürgeleştirilen ve parsellesen dünya düzeni içerisinde yerini almak için harekete geçmiştir. Osmanlı Devleti için sürgün yeri, İtalya için elverişli toprakların, uygun iklim koşullarının zengin yer altı kaynaklarının ifadesi olan Trablusgarp' ı elde etmek için Büyük Güçler ile ittifaklar kurmuştur. Osmanlı Devleti'nin mevcut durumu ve coğrafi yakınlık olarak kolay bir lokma gibi görünen Trablusgarp' ın göstermiş olduğu direniş karşısında İtalya Büyük Güçlerden aldığı destekle savaşı bitirmek için mücadele alanını genişletmiştir. Yerel bir savaş için İtalya ile el sıkışan İngiltere, Fransa, Rusya ve Avusturya-Macaristan savaşın gidişatından endişe duymaya başlamış, barış şartlarının bir an önce sağlanması için harekete geçmiştir. Ancak bu gelişme bile Trablusgarp'taki direnişi yıkmayı başaramamıştır. Osmanlı Devleti tam donanımlı İtalya karşısında verdiği mücadelede Balkan Savaşları'nın patlak vermesiyle Uşi Antlaşması'nı yapmak zorunda kalmıştır. Kuzey Afrika'daki son toprak parçasını da kaybeden Osmanlı

Devleti'nin İtalya'ya karşı verdiği mücadele sadece Türk-İslam Dünyasının değil aynı zamanda Batı Dünyası tarafından da yakından takip edilmiştir. Beynelmillel basında yer alan bu mücadeleyi The New York Times gazetesi de ele almıştır. The New York Times'da bu önemli mücadelede Türk ve İtalyan ordularının mevcut durumu, İtalyan vatandaşlarının sınır dışı edilme konusu, Balkanlardaki gelişmeler, Büyük Güçlerin bu mücadeleye bakışı, İtalya'nın Trablusgarp'ta yerli halkın direnişini kırmak için gerçekleştirdiği insanlık dışı faaliyetleri gibi konuları haber yaparak kamuoyunu bilgilendirmiştir. The New York Times'da 1911 yılını kapsayan Türk-İtalyan mücadelesini konu alan haberleri incelediğimizde gazetenin Trablusgarp Savaşı'nı Batı'nın bakış açısıyla ele aldığını ancak tarafsızlık ilkesini korumaya çalışan bir yaklaşım sergilediğini görmekteyiz.

KAYNAKÇA

- Agbılı, Farag. (2019). *Trablusgarp'ın İtalya Tarafından İşgali ve Osmanlı Devleti'nin Tutumu*, Yayınlanmamış doktora tezi, Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karabük.
- Arık, M. (2009). *Trablusgarp Vilayeti Üzerinde İtalya Tehdidinin Ortaya Çıkışı ve Osmanlı Devleti'nin Aldığı Askeri ve Siyasi Tedbirler (1881-1911)*,Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, İstanbul.
- Ateş, Toktamış. (2001). *Siyasal Tarih*, İstanbul: Der Yy.
- Beehler, W. H. Commodore. (2014). *1911-1912 Türk-İtalyan Savaşı*, Çev: Leyla Yıldırım, İstanbul: İlgü Kültür Sanat Yy.
- Giolitti, Giovanni. (2012). *Dönemin İtalyan Başbakanının Türk-İtalyan Savaşı'na Dair Hatıraları: Trablusgarp'ı Nasıl Aldık?*, Hzrl: Tahsin Yıldırım, Dün Bugün Yarın Yayınları.
- Gelvin, L. James. (2016). *Modern Ortadoğu Tarihi 1453-2015*, İstanbul: Timaş Yy.

- Güzel, T. Hasan. (2017). "Hasta Adam Osmanlı Devleti Karşısında Başarılı Bir İtalyan Diplomasi Örneği: Trablusgarp Savaşı", *Vakanüvis*, Mart, 2(1): 79-118.
- Kurtcephe, İbrahim. (1990). "Trablusgarp'ın İtalyanlarca İşgali: Mustafa Kemal ve Arkadaşlarının Direnişe Katılmaları", *AÜ Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*, C.2, S.6, 361-375.
- Mete, Şengül. (1998). "Trablusgarp Savaşı ve İtalya'nın Akdeniz' deki Faaliyetleri", *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 3 (8): 261-298.
- Orhan, Müge. (2010). *Osmanlı Arşiv Vesikalarına Göre Trablusgarp Harbi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Tekin, Arslan. (2016). *Enver Paşa ve Dönemi*, İstanbul: Kariyer Yy.
- Tuncer, Hünar. (2000). *19. Yüzyılda Osmanlı-Avrupa İlişkileri*, Ankara: Ümit Yayıncılık.
- Zeyrek, İlhan ve İlhan, Metin. (2016). "İtalya'nın Milli Birlik Sonrasında Osmanlı Devleti ve Balkan Siyaseti", *Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi*, 5(2): 83-115.
- The New York Times. "Italy Navy Ready For War", September 23, 1911
- The New York Times. "Italy's Ultimatum", September 27, 1911.
- The New York Times. "Italian Fleet Is Off Tripoli", September 27, 1911.
- The New York Times. "The Panic In Tiripoli", September 28, 1911.
- The New York Times. "40.000 İtaliens Reach Tripoli", September 28, 1911.
- The New York Times. "Italy Sent Arms To Albania", September 29, 1911.
- The New York Times. "Italy Begins War On Turkey", September 30, 1911.
- The New York Times. "Italy Declared War", September 30, 1911.
- The New York Times. "Protest From A Turk", September 30, 1911.
- The New York Times. "Pushing İnvasion Of Tripoli", September 30, 1911.
- The New York Times. "Germany Acts For Italy, September 30, 1911.
- The New York Times. "Turks Appeal To Powers", October 1, 1911.
- The New York Times. "The Turkish Fleet Safe", October 2, 1911.
- The New York Times. "Tripoli Blocked Effective", October 2, 1911.
- The New York Times. "Turks Leaving Tripoli", October 2, 1911.
- The New York Times. "Enver Bey Scorns Italy", October 2, 1911.
- The New York Times. "Turks At Tripoli Defiant", October 4, 1911.

- The New York Times. "A Reversal To Barbarism", October 5, 1911.
- The New York Times. "Berlin Measures War Chances", October 5, 1911.
- The New York Times. "Germany Make Pressure", October 7, 1911.
- The New York Times. " Turkish Fleet Is Really Safe", October 7, 1911.
- The New York Times. " Turkey Attack From Africa", October 7, 1911.
- The New York Times. " İtalian Rule İn Tripoli", October 7,1911.
- The New York Times. " Italy Warns The People", October 7,1911.
- The New York Times. "Appeal To King George", October 7,1911.
- The New York Times. " Turks To Expel Italians", October 8,1911.
- The New York Times. "Fear For Italians İn Turkey", October 9, 1911.
- The New York Times. " End Slavery İn Tripoli", October 9, 1911.
- The New York Times. "İtaliens Captured Tobruk", October 9, 1911.
- The New York Times. " Enforce British Neutrality",October 11, 1911.
- The New York Times. "Italians Will March Against The Turks", October 13, 1911.
- The New York Times. " From Italy To Turkey Ultimatum", October 13, 1911
- The New York Times. "Turkish Troops Surrendered",October 14,1911.
- The New York Times. "Turk Attack Italians", October 15,1911.
- The New York Times. " Turks Attacted Italians",October 15, 1911.
- The New York Times. "Sultan Says Turkey Will Defend İts Rights", October 15, 1911.
- The New York Times. " Forces Advised Turkey To Withdraw",October 22, 1911.
- The New York Times. "Unite Tribes For Holy War On İtaly", October 28, 1911.
- The New York Times, " Vatikan Neutral İn War On Turks", October 29, 1911.
- The New York Times. "Italy May İnvade The Dardanelles", November 5, 1911.
- The New York Times. "Deny Tripoli Atrocities", November 13, 1911.
- The New York Times. "Germany Confused Turkey", February 3, 1911.
- The New York Times. " Denial Of The Persucition Of Tripoli", February 13, 1911
- The New York Times. " The View Of The İtaliens To The Turks", February 27, 1911.
- The New York Times. "End The Turkish İtalian War", February 28, 1912.
- The New York Times. "End The Turkish İtalian War", February 28, 1911.
- The New York Times. "End The Turkish İtalian War", February 28, 1911.
- The New York Times. "Powers Advising Turkey To Yield", December 21, 1911.
- The New York Times. "Gold For Turkey Seized", December 23, 1911.
- The New York Times. "Gold For Turkey Seized", December 23, 1911.
- The New York Times. "Gold For Turkey Seized", December 23, 1911.
- The New York Times. " Turks Dont Want Peace", December 27, 1911.
- The New York Times. "İ. Kemal On The Future Of Turkey", December 31, 1911.
- The New York Times. "İ. Kemal On The Future Of Turkey", December 31, 1911.
- The New York Times. "Aegean Expedition Of Italy",June 2, 1911.

The New York Times. "Turks Want Victory Now", June 14, 1911.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

In the second half of the eighteenth century, two important events that brought a new order to Europe and caused the First World War took place. The first of these is the French Revolution, which rebuilt the borders of Europe by bringing concepts such as nationalism, equality and justice to diplomacy. The second is the Industrial Revolution, which brought the problem of searching for raw materials and markets, which brought the supply-demand balance to a different dimension by enabling the transition to industrial production, and brought colonialism to Europe as a solution. With the French Revolution, the states that were in search of national identity started the struggle for independence and got rid of their divided structures and became a national state from being a country. One of these states is Italy. While Italy struggled to complete its political unity, it remained away from colonial rivalry. In the nineteenth century, Italy took action to gain a respectable place in the international arena and to take its share in the colonized world. He wanted to take advantage of the Berlin Conference, which he saw as an opportunity to achieve his goals. England, Italy, Russia, Austria-Hungary, Ottoman Empire, France and Germany participated in the conference held in Berlin on 13 June 1878 in order to end the Ottoman-Russian War. After the Berlin Conference, Britain's abandonment of its policy of protecting its territorial integrity pushed the Ottoman Empire to seek a new powerful state to replace Britain in its balance policy, while the states participating in the conference sought alliances within themselves. After the Berlin Conference, Italy took advantage of the conflicts of interest of the Great Powers and joined various alliances in order to gain strength and take its share in the colonized world. With the occupation of Tunisia and Algeria by France, Cyprus and Egypt by England, Italy took action to occupy Tripoli, which means three cities in Greek.

Method

After the occupation of Tunisia and Morocco by France from the Western Hearths called Tunisia, Algeria and Tripoli, which are in the strategic region for the Mediterranean to remain as a Turkish lake, Tripoli was a vital carrier for the Ottoman State. However, its geographical location and the current situation of the Ottoman Empire prevented the authorities from giving the necessary importance to Tripoli, which is the last piece of land in North Africa. For this reason, Tripoli was seen by Italy as a region that could be easily invaded. It was

not as easy as he thought for Italy to invade Tripoli, which is seen as an easy bite. Italy, which received the support of the Great Powers during the occupation and stated that the war would not spread to the Adriatic Sea and would remain local, gave up on preserving the locality of the war in order to force the Ottoman Empire to make an agreement against the strong defense it had seen since the first months of the war. During the occupation, the mobility in the Balkan countries reached a level that cannot be ignored. This situation led to the coverage of the Tripoli War in the international press. The press, which closely followed the activities of Italy before the occupation to achieve its ambitions in Tripoli, closely followed the developments during and after the occupation and shared them with the public. In this article, the news about the Turkish-Italian struggle in The New York Times has been examined. Chronologically, from September 23, 1911 to 14 June 1911 the news about the Tripoli War in The New York Times were determined and analyzed, and the news was classified according to the order of priority and included in the article. This article focused on the topics covered by the news in The New York Times and how the developments were evaluated.

Findings (Results)

The developments before and after the Tripoli War, which started with a note given to the Ottoman Empire on September 23, 1911 and ended with the Treaty of Uşi on November 18, 1912, became a matter of curiosity in the world public opinion. And therefore appeared in the press quite often. In our analysis of the news in The New York Times, the current situation of the Ottoman Empire and Italy in general, the efforts of the Ottoman Empire to end the war through diplomatic means, the situation of the Balkan States etc. It was observed that the issues were given importance. In addition, it was seen in The New York Times that subjects such as the transfer of the officers who went to Tripoli voluntarily to the region, the attitude of the local people against the occupation, the fear of the war in Europe spreading out of the regionality were emphasized. However, the persecution and massacres of Italy in order to break the resistance of the local people were rarely mentioned, but this issue was passed over without comment. The silence of the West was also mentioned in the news about the genocide allegations in The New York Times.

Conclusion and Discussion

The struggle between the Ottoman Empire and Italy, which lasted for 14 months, resulted in the Treaty of Uşi on November 18, 1912. The invasion decision taken by Italy and the developments after it had a great impact not only in the Turkish and Islamic World, but also in the West. All the developments from September 23, 1911, when the war started, until November 18, 1912, when the war ended, were covered in The New York Times. Due to The New York Times' comprehensive coverage of the Tripoli War, only the news of the year 1911 was examined in the newspaper. When we examine the news in the newspaper, it is seen that the newspaper deals with the struggle from the point of view of Italy, which the Western world is with in this struggle. Although The New York Times wanted to try to maintain its neutrality in its news, it had difficulties in achieving it.